

KUSTBON

== Veckotidning för svenskarna i Estland. ==

Tredje årg. № 5.	Prenumerationspris.		Utgives av Svenska Folkförbundet i Reval alla onsdagar. Ansvarig redaktör: N. Blees. Redaktionens adress: Riddargatan 3, Reval.	Annonspris. 30 penni pr. mm. I Sverige 10 öre pr. mm. I Finland 20 penni pr. mm. För annons, som står 10 och mera gngr, räknas 20% rablatt.	4 feb. 1920.
	1 månad Mk. 1:50 helt år " 18:— I Sverige 1 månad Kr. 0:50 helt år " 6:— I Finland 1 månad Fmk. 1:— helt år " 12:—				

Fred.

Freden mellan Estland och Ryssland har blivit en verklighet. Natten mot måndagen den 2 februari, kl. 12,47 min. har den under-tecknats. Redan kl. 12 på dagen den 1 febr. hade tidningskorrespondenterna kallats till konferensens sammanträde och meddelats dem, att undertecknandet, skulle vidtaga, men det dröjde ända in på natten, innan man äntligen blev färdig med textens redigerande. Ordföranden i vår delegation J. Poska öppnade det historiska mötet med några ord, meddelande, att traktaterna nu voro i ordning. Båda representanterna, Poska och Joffe, närma sig borden, där fredstördragen ligga färdiga och teckna sina namn under desamma. Det skedde kl. 12,47 min. Efter dem följa de övriga medlemmarna, både ester och ryssar, och det historiska ögonblicket var förbi. Tystnanden, som hela tiden rådde, bröts och sändebuden trycka varandras händer. Pennorna, med vilka freden undertecknats, tillvaratas för att lämnas till museum. Mot morgonen skildes alla åt.

Estland och Ryssland ha gjort fred.

Ryssland erkänner Estlands självständighet. Krigsomkostnader och krigsskador bliva icke ersatta varken av ryssar eller ester. Ryska kronans egendom här i landet får behållas av Estland och Ryssland betalar 15 millioner i guld till Estland. Estland svarar ej för Rysslands skulder och Ryssland återlämnar till Estland bortförd och evakuerad egendom. Estland erhåller dessutom för byggande av Moskaus järnväg 1 million dess. skog ur 7 ryska guvernement. Det är vad freden i all korthet innehåller.

Även om det är en kall fred, såsom något blad i landet behagar kalla den, emedan man tvivlar på dess varaktighet, så är det dock en fred, och villkoren, som våra diplomater genom klokhet med herr Poska i spetsen tilltvingat oss, äro synnerligen fördelaktiga. Och nog ha vi ändå orsak att glädjas.

N. B.

Ett ord i folkhögskolefrågan.

Hr redaktör!

Undertecknad har med intresse och förståelse tagit del av Edert och hr A. Lindströms uttalande i folkhögskolefrågan i Kustbon för d. 21 jan.

Som jag själv genomgått två lantbruks- och folkhögskolor i Sverige, nämligen Högalid utanför Kalmar och Ölands Skogsby å

Öland, kan jag väl anse mig som en smula fackman å området, och skulle därför gärna, med Eder tillåtelse, vilja säga några ord i ämnet.

Jag är av Eder åsikt, att den allmänna andliga folkutbildningen bör gå före eller åtminstone hand i hand med den utbildning, med de kunskaper och färdigheter eleven erhåller i lantbruksskolan, där han tillgodoger sig det modärna, tekniska jordbrukets utveckling och förkovran.

Dessa principer tillämpas även i Sverige. Där ha vi å flera platser dylika kombinerade lantbruks- och folkhögskolor.

Den tid är förbi i Sverige, då drängen eller jordbrukaren gick bakom plojen som ett själlöst, viljelöst redskap, som maskinmässigt och automatiskt, liksom djuren, utförde det arbete, som ålades honom.

För att kunna rätt verkställa och utföra ett arbete, för att rätt kunna fylla ett kall och ett verksamhetsfält i livet, måste man lära sig fatta och förstå innebörden av arbetets poesi och välsignelse.

När man följer efter plojen eller årdet, skall man icke gå där likgiltig och intresselös för arbetet och bara tänka: „ack, om det ändå vore kvällsdags, så jag finge „ta ifrån“ och köra hem!“

Man skall istället tänka, att man utför ett arbete, som även skall bli till gagn och välsignelse för kommande folk och släkten. Man skall lära sig inse, att varje kall och ställning i livet, varje arbete, hur ringa och oansenligt det än kan synas, är en länk och en led i den stora, allt omfattande världsutvecklingen. När man utför ett arbete, skall man icke bara låta kroppen, utan även själen och fantasien taga del i arbetet. Därigenom blir det icke tråkigt eller intresselöst. På detta sätt lär man sig inse arbetets poesi och välsignelse.

Och vad mera är, arbetet blir till gagn och välsignelse både för en själv och andra. Det är detta våra lantbruks- och folkhögskolor vilja lära oss.

Nu känner jag icke i grund och botten till den estlandssvenska ungdomens behov av andlig och materiell utveckling.

Men nog tror jag mig ändå kunna säga, att en lantbruks- och folkhögskola ha många stora och viktiga intressen och uppgifter att fylla bland estlandssvenskarna.

Den bör bl. a. bli ett vaksamt och effektivt medel i kampen för befrämjandet och bevarandet av svensk kultur, svenskt språk och svenska seder. Så jag instämmer med Eder att en kombinerad lantbruks- och folkhögskola är nog det, som bäst lämpar sig

för edra förhållanden. En sådan skola skall säkerligen bli till stor glädje, gagn och välsignelse för det unga, uppväxande svenska släktet i Estland.

Reval i jan. 1920.

Erik P—n.

Svenska Estland.

Våra ortsnamn.

Kyrkslätt eller Kärrslätt.

Signaturen A. L. påstår i brev från Ormsö, att namnet „Kyrkslätt“ vore en förvrängning av „Kärrslätt“ och att inga talande bevis finnas för „Kyrkslätt“. Undertecknad känner sig träffad som förvrängare men ser sig ändå ej överbevisad om, att Kärrslätt vore rättare än Kyrkslätt. I äldsta dokument kallas byn Kyrkslätt, kanske emedan byn i äldsta tider haft att göra med kyrkan. På slutet av 1500-talet hade kyrkan område där och av Karl XII kom en del av byn att tillhöra kyrkan. Svenskarnes störste historieforskare Russvurm har också gjort sig skyldig till att kalla Kärrslätt för Kyrkslätt, så undertecknad här sin dom med största lugn. F. ö. tycker jag, att båda namnen äro lika äktsvenska, huvudsaken: vilket är historiskt riktigt. Kanske kunde sakliga inlägg göra klarhet i frågan.

Joel N—n.

Ormsö.

Tisdagen d. 20 jan. kl. 5 e. en. hade S. O. V. allmänt möte i Borrbys bönehus, numera även skolhus. Lokalen var fylld av intresserade. Bifogas bör att detta var första S. O. V. möte i denna by. Efter inledningspsalm och hälsningsord redogjorde ordföranden för föreningens strävanden, även om 10-årsmötet på Nuckö samt om verksamheten på Ormsö. Föreningen har här över 100 medlemmar. Styrelsen består av: Joel Nymann, ordf., pastor Karl Malm, v. ordf. lärarinnan M. Hollingers, sekr. och sjökaptan Johan Lindkvist kassör. Suppleanter: kommunalordförande Anders Lindkvist, Johan Gärdström, Rälby, Johan Hörnström, Kyrkslätt, Andres Alström, Borrbys och Anders Alros, Hullo. I varje by har föreningen ombudsmän, vilka kanske hava det drygaste arbetet, på skämt springpojkar kallade. Heder åt desse villiga män! — Under förra året hava avhållits 5 allmänna möten, 2 enskilda och 6 styrelsemöten. —

Mötet upptog vidare deklamationer av lärarinnan Hollingers, uppläsning om höstplöjning av pastor Malm samt meningsutbyten i olika frågor. Bl. annat tillsattes en kvinno-komité å fyra personer med uppgift att utarbeta förslag till arbete för kvinnor.

Minnet av den för vår frihet stupade frivillige Carl Palin från Finland hedrades med uppstigning. Joel N—n.

Kustbobarometer.

Hullo, Ormsö: 22 svenska hushåll — 19 ex. Håkabacken, Ormsö jämte prästgården. 7 hushåll — 3 ex. Fällana: 10 svenska hushåll — 6 ex.

Till läsarne i bygden.

Redaktionen ber läsarne på landsbygden ta noga reda på, huruvida följande nummer av Kustbon ännu finnas kvar:

Årg. 1918: N:o 1; årg. 1819: N:o 2, 3, 5 och 15 — samt även Kalender 1903 och 1904.

Dessa nummer och exemplar be vi insända till Kustbons Redaktion mot betalning efter överenskommelse.

Redaktionen.

Lokala meddelanden.

Eldsvåda på „Kalevipoeg.“

På „Kalevipoeg.“ som lördagen den 31 jan. skulle avgå till Stockholm, uppstod fredag kväll kl. 9-tiden eldsvåda, varvid linetyg brann upp samt c. 100 tunnor cement genom vatten förstördes. En kommission forskar saken. Remonten säges komma att räcka minst 3—4 veckor.

Fläcktyfus.

Fläcktyfus och skarlakansfebern grassera här i Estland. Även i Reval förekommer det dagligen talrika sjukdomsfall. Fläcktyfus är en hämsk sjukdom, som alla efter förmåga borde bekämpa. Det är huvudsakligen lössen, som överföra sjukdomen. Får en tyfusbesmittad lus bita, så är personen sjukdomens och dödens offer. Löss och vägglöss böra därför avlägsnas. Petroleum är ett gott medel mot lössen.

Anmälningstiden för krigsskador, vilken den 31 januari hade tilländalupit, har nu blivit förlängd till den 29 februari, vilket alla, som ännu icke varit i tillfälle att uppge sina fordringar, böra iakttaga.

Estniska bolsjävikpartiets „Manifest“.

Det estniska bolsjävikpartiet, som en längre tid arbetat under golvet, har nu i ett „manifest“, daterat den 15 januari förklarar, att den upplöst sig. Vidare framhålla ledarna, Kingisep och Vakmann att deras ansträngningar icke lyckats huvudsakligen därför att medhjälparena svikit dem. De kamerater, som kollekerat penningar bland arbetare hava först och främst fullstoppat egna fickor, de medel som skickats från själva Ryssland hava förmedlare tillägnat sig under förevändning att de frantagits dem vid gränsen. Nu ha flera av de förra bolsjävik-kameraterna blivit kapitalister, anskaffat sig hus, affärer ja till och med fabriker.

De få trogna skaka nu stoftet av sig och flytta över gränsen.

Manifestet slutar med orden. „Ned med den ynkliga estniska arbetarklassen.“

Sådana resultat efter många försök att

införa kommunismen. De närmaste medhjälpare äro tjuvar och bedragare. Föreställ dig då ordningen i ett land, där dessa herrar hava makten.

Frihetskrigets offer.

I frihetskriget har Estniska folkhären förlorat: döda 2008, tillfångatagna 1196, sårade 6558 man.

Ett förslag, som borde intressera sjömän.

Sjöfarande och fiskare bland „Kustbons“ läsare ombedjas yttra sina meningar och åsikter om ändamålsenligheten och nyttan av följande projekt:

För underlättandet av kusttrafiken mellan Reval och Hapsal, isynnerhet under den mörka och stormiga årstiden, ämnar Estländska lotsverket uppställa en obevakad automatisk Acetylen-gas klippfyr på Spithamn udde och en likadan fyr på nordvästliga spetsen av stora Rogö. Den senare fyren skall så uppställas, att den i linje med Packerort fyr visar farleden mellan Spithamn och Odinsholm, norrom Sandgrund och söderom Grasgrund. Om så önskas kunna Sandgrund och Grasgrund avskämmas med färgade (röda eller gröna) sektorer.

Då dessa fyror huvudsakligen komma att tjäna vår svensktalande kustbefolkning, så är det rätt och billigt, att få höra deras mening. Svar angående denna förfrågan kan skickas till redaktionen av „Kustbon“ eller direkt till chefen av estländska lots- och fyrväsendet, sjökapt. W. Dampf, Narvagatan 40, vån. 9 i Reval.

W. Dampf.

Lära och göra.

All sann förnyelse, all sann reformation, börjar inifrån och går utåt. Vårt hjärta och sinne måste först mottaga de sanningar, som giva livet innehåll och ledning. Det är icke nog att berömma sig av en god terori, det måste få hemorts rätt i det dagliga livet, i praktiken.

Den store Mästaren, som vill visa oss vägen till lycka, vägen till livet, talar om huru rabbinerna, fariseerna och skriftlärdade lärde gott, men levde dåligt.

De lärde med stolthet att „älska Gud över allting och sin nästa som sig själv“, men i det dagliga livet älskade sig själva över allting, voro vränga mot sin nästa och olydiga mot sin Gud. Gud som skulle älskas över allting, fick blott en „parad“ på sabbaten, och därmed var det nog! Och den nästa, som man skulle älska såsom man älskade sig själv, blev ej i hägkommen, vare sig man lyfte vinster, eller bärgade skörden. När man själv hade särskild fördel därav, då kom man nästan i häg.

Männe människorna äro mycket bättre i våra dagar? Äro de flästa icke likadana i dag? „Varför, mena många,“ skall man draga in religionen i vardags livet mer än på de bestämda bönetimmarna; den hindrar blott framgången och verkar störande. Vad har religionen i det praktiska livet att göra. Religionen är religion och affär är affär. Man lär gott, men handlar illa.

Den sanna människan, — den ärliga mannen och rättvisa kvinnan, måste föra de goda teorierna med sig ut i livet, i gärningar.

Den sanna religionen skall övas i vardagslivets umgängelse, i godhet och kärlek, rättfärdighet och sanning. Den kristna religionens höga syftemål är att „göra väl och hjälpa alla.“

Min vän! Gå icke blint och tanklöst fram under vandrigen i livet. Du går denna väg blott en gång. Du får icke gå tillbaka och ändra något. Det du gör, är gjort. Tänk dig därför noga före. Varje stund, varje steg, varje handling har sin betydelse.

Må den andliga vinden, som för närvarande förnimmes i våra svenska bygder, giva åt mången tryckt och utarbetad vandrare ett nytt livselixir.

Må den sanna kristna läran förnimmas i det dagliga livet!

Se litet gladare ut.

Föränledd av en plötslig ingivelse gick en äldre kvinna till fotografen för att ta sin bild. Hon satt där framför kameran med samma hårda, stränga avskräckande uttryck, som gjorde henne till föremål för alla grannbarnens skäck, då fotografen sköt huvudet fram genom sin svarta duk och helt oväntat sade:

„Försök att sola upp litet.“

Kvinnan försökte, men den mörka, dystra blicken dröjde ändå kvar.

„Hör herrn“, skrek kvinnan skarpt, med nästan litet otålig och befallande röst. „Hör herrn, om ni tror, att en person, som är dyster, kan se glad ut, att en, som är ond kan se mild ut på kommando, då känner ni mycket litet till den mänskliga naturen. Det

behövs någonting omkring, som skall kunna förmå ögat att stråla och ansiktet att lysa.“

„Nej, tvärtom. Det behövs någonting inifrån. Försök om igen,“ sade fotografen vänligt.

Någonting i hans sätt uppmuntrade henne, och hon försökte om igen, denna gång med bättre resultat.

„Det är bra! Det är ypperligt! Ni ser tjugo år yngre ut!“ och i detsamma knäppte han av den solstråle, som överfor de slitna dragen.

Hon gick hem med en egendomlig känsla i sitt hjärta. Det var den första artighet hon hört, sedan hennes man gått bort, och den lämnade ett sådant angenämt minne kvar. Då hon kom hem i sin lilla stuga betraktade hon sig länge i spegeln och sade:

„Det var kanske inte så dumt, men jag skall vänta först och se porträttet.“

När porträttet kom, var det som hade det varit en ny människa. Ansiktet upplystes av ungdomligt liv och värme. Hon stirrade på det länge och så sade hon:

„Om jag kan se så ut en gång, kan jag göra det en gång till.“

Så gick hon fram till spegeln ovanför byrån och sade:

„Sola upp, Katarina: Se litet gladare ut“; och ett stilla, strålände leende utbredde sig över hennes ansikte.

„Hur är det fatt,“ undrade grannarna, „jag tror du börjar bli ung på nytt. Hur kan det komma sig?“

„Det kommer inifrån. Man solar bara upp invärtes och genast ser man trevligare ut.“

(Ur „Fram“ nr. 1 — 1920).

Nagra rader om en kamrat.

Åter har en kamrat, en rikssvensk, härjats av döden härute i Estland, då löjtnanten Karl Bolinder, i Svenska vita legionen, för någon tid sedan avled på ett sjukhus här i Reval.

Han var av ett försynt och stilla väsen, en vänlig, sympatisk och reserverad personlighet, som aldrig gick i vägen för någon, utan ständigt visade ett välvilligt och gemtligt sinnelag mot såväl kamrater som underordnade.

Ehuru han deltagit i såväl finska befrielsekriget som krigen härute i Estland och Ryssland, blev han likväl icke ett krigets offer, ett mål för kulor och granater.

Han avled nämligen i tyfus, denna hemiska sjukdom, som kanske skördat lika många offer bakom fronten som kulor och granater i eiddlinjerna.

Vår kamrat, var för några månader sedan betänkt på att återvända till gamla Sverige igen.

Han var mycket varmt fäst vid Sverige och fosterbygden.

Men med hemresan blev det aldrig något av. Tyvärr stannade det vid blotta tanken.

Nu vilar han istället härute i den främmande jorden, fjärran från vänner, hem och fosterbygd. Frid över vår svenska kamrats minne!

E. P—n.

Sverige och Finland.

Riksföreningens arbetsprogram för 1920.

I „Allsvensk Samling“ för den 2 januari d. å. talas varma ord om estlandssvenskarna. Det säges, att våra 8000 svenskar måste stå först på programmet och att anslag för våra kämpande folkskolor, lantmanna- och husmodersskolan på Nuckö samt till biblioteken och tidningen „Kustbon“ äro nödvändiga. En centralpunkt, ett svenskt hus i Reval, och t. o. m. professur i svenska språket i Dorpat stå också på programmet.

Stor donation till Vasa stad.

Konsul Eugen Wolff — den kände laglighetskämpen från Bobrikoffs tider — har till Vasa stad donerat 900.000 mk för inrättande av ett historiskt, etnografiskt och konstmuseum. (Allsv. Saml.)

Åbo Akademis bibliotek.

I de finlandssvenska tidningarna har ingått ett uttalande, vari de svenska författarna och vetenskapsmännen i Finland uppmanas, att till Åbo Akademis bibliotek skänka sina arbeten, försedda med egenhändig tillägnan.

Till Redaktionen insända brev.

En som blir sårad av „Farbror Svenskes“ artikel „Ester och svenskar“ i Kustbon nr. 3.

Till oss skrives:

Anhåller om plats för följande rader i Kustbon:

Farbror Svenske tyckes vara alldeles räsande, att vi våga tala tyska med våra barn och skämmas för vår dialekt, som Farbror Svenske kallar vårt modersmål. Farbror har den förmånen att förtjäna sitt uppehälle på våra öar, men det är ej allom givet. En del äro tvungna att söka förtjänst på främ-

mande orter, där de också måste lära sig sina brödgivares språk, t. ex. tyska, som ju är ett kulturspråk och germanskt och alltså släkt med svenska förresten. Vi tycka, att en svensk borde vara stolt över vår språkkunnighet, men det att tala andra språk, tyckes från Er sida uppfattas som ett brott. Icke förstår jag, vad Ni åsyftar med Er artikel? Nog vet Ni ju, att ingen svenskfödd skämmas att tala svenska med en, som förstår detta språk, men naturligtvis kunna vi också lära våra barn ett annat ordentligt språk, tyska, som vi själva kunna.

Farbror Svenske skall ej tro, att vi frukta för Er artikel: åsnor och människor kan man ej tillfredsställa på samma gång. Farbror gjorde bäst uti, att anordna aftonkurser i svenska språket, så kunde språket därigenom odlas bland omgivningen, och då hade en också rätt att fordra. Vi få naturligtvis nöja oss med benämningen „kadakasaks“, men det är ju en äretitel. Kadakas (enen) duger till bra många saker, bl. a. att röka ut all dålig lukt ur rummen med.

Ja, Farbror Svenske, vi kunna ju ej bli annat än svenskar, men det får ej ske med gräl, som ej blir till ära för någon svensk. Låtom oss söka fram ur gamla gömmor våra förfäders goda egenskaper: „Ty endräkt håller samman, hon är som ringen på lansens; den förutan hans kraft är ingen“ Kadakasaks.

Redaktionens anmärkning: Vi för vår del finna, att den ärade brevskrivaren missuppfattar Farbror Svenskes artikel. Den var icke adresserad till vissa personer, allra minst till brevskrivaren, och inte var det ju heller Farbror Svenskes mening, att en svensk icke alls får tala ett annat språk, då så behöves, ty det är ju fördelaktigt att kunna flera språk, och inte skadar det heller att barnen bli språkkunniga, men modersmålet framför allt, och nog måste ett sådant fall som det, att svenska föräldrar öva och tala tyska med sina barn, innan de lärt sitt modersmål, betraktas som en orättvisa mot vårt svenska språk. Däri har nog Farbror Svenske rätt, ty inte kallas han förgäves „Farbror Svenske“. Men inte menade han så illa som „Kadakasaks“, som ju icke alls är någon kadakasaks, skriver. Vi svara i st. f. Farbror Svenske, så slipper möjligen brevskrivaren hans svar, ty det är icke gott att råka i hans händer, då det gäller en så viktig sak, som modersmålets bevarande.

Han tål iallmänhet icke att bli motsagd, än mindre i en sådan fråga. Han blir då alldeles „ursinnig“, och väger icke sina ord, svensk som han är till hjärta och själ. Bäst då att icke reta „gamla barnsliga, envisa gubbar och hålla oss till svenska språket, om vi själva äro svenskar, ty det tål han verkligen icke, att svenska föräldrar, som lika bra kunna svenska som ett annat språk, uraktlåta att lära sina barn sitt modersmål, icke låta barnen höra ett ord svenska, och i stället endast tala ett „modernt“ språk med de stackars oskyldiga varelserna. Nej, sådant harnas han över. Vi känna honom för väl. Men det kan ju vara, att han i sin „barnslighet“ går för långt och fordrar att vi skola tala svenska även med sådana, som icke förstå språket, bara för att de också skola lära svenska, t. ex. en stockeste, som icke kan skilja mellan svenska och indiska. Det där skulle bli ett otacksamt arbete. Hellre må han börja med de omtalade aftonkurserna, som gjorde mera nytta i detta avseende.

Nej, en svensk får gärna tala tyska eller något annat språk, om det också vore kinesiska eller turkiska, som han förstår, med en som icke kan vårt modersmål. Och visst

Annonsera i Kustbon!

Alla föreningar, kyrkoråd och kommunalråd måste i god tid annonsera alla sina möten i Kustbon.:

kan en vara stolt över sin språkkunnighet. Och då två med skilda språk tala, må de gärna tala det språk, som de båda bäst förstå, inte lider svenskan någon skada därigenom. Inte heller, skola vi förakta tyska språket, som är ett kulturspråk, men en svensk måste mest älska sitt eget modersmål vilket nog „Kadakasaks“ också medger.

Vi citera till slut följande ur Allsvensk Samling:

Tala blott ditt svenska modersmål, så ofta det är möjligt!

Tala det alltid i din familj! Älskar du själv dina fäders språk, skola även de bland dina familjemedlemmar, som ej tilläventyrs kunna det, också så småningom lära sig det.

Tala svenska med dina barn! De ha rätt att få lära sina förfäders språk, och detta språk har rätt till dem. I festligt lag bland landsmän tala aldrig annat språk än svenska! Ingen fest är svensk, om ej det svenska språket ljuder där, offentligt och enskilt.

Kom ihåg, att språket är den härligaste arvedel och att det tillhör alla lika, fattige och rike, lärde och olärde, svenskar hemma och svenskar i försakingringen! Det är det stora gemensamma, som inga hav och inga politiska eller sociala gränser kunna splittra eller förinta, om vi själva vilja vårda och behålla det.

Minns Viktor Rydbergs ord: „Till ariskt blod, det renaste och äldsta, till svensk jag vigdes av en vänlig norna!“

Utlandet.

Bolsjevikerna ha ånyo erbjudit Polen fred.

Från Moskau meddelas den 29 jan., att rådsregeringen den 28 jan. ånyo erbjudit Polen fred. I fredsförslaget säges bl. a., att Rådsregeringen fullkomligt erkänner polackernas självbestämmanderätt, Polens självständighet och suveränitet. Bland Ryssland och Polen säges ej böra existera några frågor alls, som icke på fredlig väg skulle kunna utredas.

Polackerna avsluta kriget mot bolsjevikerna?

(Eta) 1 febr. Radio: Från Paris meddelas att letterna och polackerna upphöra att kriga med bolsjevikerna. Om detta rykte skulle vara sant, så ha bolsjevikerna faktiskt fred på alla fronter.

Frankrike fortsätter kriget mot bolsjevikerna.

Helsingfors, 1 febr. På gårdagens franska parlamentssammanträde beslöts fortsätta kriget mot bolsjevikerna.

Förre tyske käjsaren sändes till ön Java.

Helsingfors, 1 febr. Som bekant vägrar Hollands regering, att utlämna f. käjsar

Wilhelm, varför de allierade fordra, att han på inga villkor borde få vistas i närheten av Tyskland, varest han vilket ögonblick som helst kunde bli farlig för Europa. Han borde skickas till någon holländsk kolloni. Det där tycks Holland gå in på, och utrikesministern vill utse ön Java till vistelseort för exkajären. Wilhelms egen mening kommer dock också att höras. Men han vill icke uttala sig, innan han rådgjort med hela Hohenzollernska familjen, vilken han ber få sammankalla till en familjedag. Om det ej blir någon annan utväg, flyttar hela släkten till Indiska arkipelagen.

Sedan den 1 juli 1919 har gällt en tillfällig förbuds lag, antagen för krigstiden.

Förbudsseger i Ontario. I provinsen Ontario, Canada, röstades den 20 oktober 1919 enligt Fram rörande fyra framställningar från rusdrycksintressena, i syfte att undanröja det förbud, som i tre år tillämpats i provinsen. Samtliga förslagen förkastades emellertid av de röstberättigade med mer än dubbel majoritet. Särskilt kan nämnas att det ena av de fyra förslagen rörde tillåtelse att få försälja öl med 2,5 procent alkohol. Bryggeriintressena ledo sålunda här ett lika ohjälpligt nederlag som i Förenta staterna.

Silvertvätt. 5 l. varmt vatten, 1 tekopp krossad krita, 1 msk. ammoniak och litet tvål eller såpa blandas tillsammans. Silvret får ligga i lösningen en stund, gnides därpå med en yllelapp sköljes i hett vatten och torkas med mjuka handdukar.

Bläckhorn böra alltid väl rengöras före varje ny påfyllning. Har i bläckhornet samlat sig en hård bottensats, upplöses denna lätt igenom att påhålla litet ättika och låta bläckhornet stå härmed några timmar. Bläckhornen böra aldrig lämnas öppna och locken vara så tättslutande som möjligt, för att hindra bläcket att bliva tjockt. Har detta dock skett, kan det lättast och bäst tunnas ut genom tillsättandet av litet ättiksvatten.

Smör bör aldrig förvaras i vida kärl utan i höga, smala sådana, för att så mycket som möjligt förhindra luftens tillträde. En våt linnelapp med salt strött ovanpå lägges på smöret. Lappen blötes på nytt var gång man tager något av smöret.

Ost, som är skuren, förvaras bäst, om man doppar en tjock linnelapp i stark saltlake och lindar denna om osten med fuktat pergamentpapper omkring det hela. Lappen fuktas emellanåt, men osten bör förvaras på torrt ställe för att hindra mögling.

Rusdrycksförbudet i Förenta staterna. Där om skriver „Fram“ för den 9 januari: Den 18 december 1917 antog kongressen (med 357 röster mot 148) lag om rusdrycksförbud för hela staternas område. Lagen utgör ett tillägg till unionens konstitution. Detta grundlagstillägg har bekräftats av 45 av de 48 staterna. Den 16 januari 1919 godkände Nebraska såsom den 36 staten riksförbudslagen. Ett år efter denna dag, alltså den 20 januari 1920, träder lagen i gällande kraft. Såsom rusdrycker betraktas enligt en senare antagen lag alla drycker, som innehålla mera än en halv procent alkohol (hos oss: 2%).

Rad och rön.

Ur Hemtrevnad nr. 8 — 1917.

Cigarraska är ett gott putsmedel för köksspisen, som därav blir lätt blank och skinande. Askan fuktas vid användandet och ingnides med spisborste. För alla andra metaller är cigarraska för skarp.

Slipade glas och kristaller i vilka damm samlat sig äro ofta svåra att få rena även i starkt såpvatten. Borstas de däremot efter tvättningen med en liten borste, doppad i denaturerad sprit, uppnås snart ett „glänsande“ resultat.

Ett varmt tack

uttalas till våra ädla Nucköbor för den vänlighet de bevisade mig under vistelsen där.

C. M. Berg.

GUDSTJÄNST

i svenska St. Mikaelsskyrkan, Riddargatan 9, hålles varje söndag kl. 1/2 11 f. m.

S. O. V. medlemmar i Reval uppmanas att avbetala sina

medlemsavgifter för 1919 och 1920 till fören. kassör N. BLEES. Kustbons red. Riddarg. 3, onsdagarna på eftermiddagen eller Bildningsmin., Dompromad 3, alla dagar 9—3.

„S.O.V.“s bibliotek,

Riddaregatan 3, hålles öppet måndagar och torsdagar från kl. 6—8 e. m.

Alla damer, som hava intresse för vår gemensamma sak, uppmanas att infinna sig på

syftonen

varje måndag från kl. 5 e. m. å Svenska Skolan, Riddaregatan 3. Syföreningen har i uppgift att huvudsakligen understödja församlingens fattigkassa.

Alla med! Styrelsen.

Redaktionen önskade gärna köpa följande nummer av

KUSTBON

Årg. 1918 No 1.

„ 1919 „ 2, 3, 5, 15.

Priset efter överenskommelse.

KUSTBONS Redaktion,
Riddaregat. 3, Reval.

En ung bildad utländska önskar **brevväxling.**

Óuna uul. 2, k. 8. Ninuccia Picci.

Har du redan prenumererat på
„KUSTBON“ 1920?

Om du icke gjort det än, så skynda dig! Ännu är det icke för sent. Du har bara att anmäla namnet och adressen samt överlämna den lilla prenumerationsavgiften till någon av ombudsmännen.

Alla svenska hem böra ovilkorligen läsa **Kustbon!**

C. M. BERG

Rekommenderas:

Skrivmaterial, vykort, „eldtändare“, „eldstenar“, prima svensk toiletttvål, elektriska ficklampor, olika lektyr för sällskapsspel, smycksaker och theglas.

I större urval leksaker för barn.

I parti och minut.

Billiga priser!

Stora Dorpatsgatan No 8.

Svenska Folksekretariatet

vid Estlands Bildningsministerium

har sitt kansli

Dompromenaden 3, Reval,

och är öppet alla söckendagar 9—3.

Vet du hur man bäst
kan sprida Kustbon?

Jo, helt enkelt genom att först själv prenumerera på den och sedan genom att prenumerera för en eller två andra, som icke själva vilja eller ha råd att skaffa sig tidningen. Du har kanske en vän långt borta? Bestå denna med Kustbon. Många betala redan två exemplar och en prenumerant t. o. m. 10 exemplar.

Följ exemplet!